

Integraal Veiligheidsbeleid

Gemeente Assen

2016-2020

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE	1
INLEIDING	2
HOOFDSTUK 1 BIJZONDERE DOELGROEPEN.....	3
AANPAK PERSONEN MET VERWARD GEDRAG	3
VEILIGHEIDSHUIS DRENTHE	3
OVERLASTGEVENDE EN CRIMINELE JEUGDGROEPEN	4
HINDERLIJKE EN OVERLASTGEVENDE GEDRAGINGEN	4
VLUCHTELINGEN EN ASIELZOEKERS	5
HOOFDSTUK 2 AANPAK VAN CRIMINALITEIT	6
INITIATIEVEN VAN INWONERS.....	6
VEILIGHEID EN INNOVATIE	6
DRUGSCRIMINALITEIT	7
WIJK-BOA	7
HOOFDSTUK 3 REGIONALE EN LANDELIJKE THEMA'S.....	8
EXTREMISME EN RADICALISERING	8
MENSENHANDEL	8
AANPAK ONDERMIJNENDE CRIMINALITEIT	9
PROSTITUTIEBELEID.....	9

INLEIDING

De afgelopen jaren hebben we veel werk verzet om Assen veiliger te maken en om sneller te kunnen optreden bij verstoringen van de openbare orde en veiligheid.

Als ik terugkijk op de afgelopen vier jaren, dan waardeer de betrokkenheid van instellingen, bedrijven en inwoners. Een paar voorbeelden. Samen met de GGD Drenthe, de UMCG Ambulancezorg en GGz Drenthe hebben we initiatieven genomen om het vraagstuk van personen met verward gedrag te verbeteren. Wij hebben in Drenthe initiatieven zoals de spoedpoli en de psycholance ontwikkeld. Personen met verward gedrag worden nu opgehaald, ontvangen en beoordeeld door getraind personeel. Dat is in het belang van deze inwoners, maar heeft ook de politie ontzorgd. Personen met verward gedrag worden nu niet meer opgehaald in een politieauto en opgehouden in een politiecel.

Ook ben ik onder de indruk van het organiserende vermogen van onze inwoners. Zij willen zelf de veiligheid in de buurt verbeteren en zoeken samenwerking met politie, gemeente en OM. Het bekendste voorbeeld is misschien wel Assen-Alert. Het platform, waarbij elke inwoner zich kan aanmelden om een bijdrage te leveren aan een veiliger buurt.

We hebben de veiligheid van onze toezichthouders en politie kunnen vergroten, door de inzet van bodycams. Onze pilot met de politie in Assen is in 2019 gestopt, nadat bodycams door de politie landelijk werden ingevoerd. Het afgelopen jaar hebben we de toezichthouders uitgerust met bodycams. En de eerste ervaringen zijn dat de toezichthouders nu correcter bejegend worden door het publiek.

We zijn aan de slag gegaan met signalen van ondermijnende criminaliteit en tegelijkertijd hebben we onze wet- en regelgeving aangepast en ons beleid aangescherpt. Assen is daardoor weerbaarder geworden. Iets waar we de komende jaren mee verder gaan.

We hebben bij het maken van de verantwoording, de indeling van de kadernota 2016-2020 aangehouden.

Marco Out

HOOFDSTUK 1 BIJZONDERE DOELGROEPEN

Kadernota:

Zorgpartijen in onze stad mogen geen nieuwe zorgen veroorzaken voor de samenleving, doordat hun cliënten de openbare orde verstoren of criminaliteit veroorzaken. Hoewel slechts een klein gedeelte van deze personen voor problemen zorgt, is het aantal zorgpartijen in Assen groot. In Assen hebben we heldere afspraken gemaakt met justitiële partners over de terugkeer van delinquenten naar Assen. Wij willen de komende jaren vergelijkbare afspraken maken met zorginstellingen, zoals bijvoorbeeld de Duurzaam Verblijf Assen Kliniek, zodat zij - het liefst gezamenlijk - nog meer hun verantwoordelijkheid gaan nemen voor de stad. Daarbij hoort ook het ontzorgen van de politie. Met het COA en Vluchtelingenwerk hebben we afspraken gemaakt over de integratie van asielzoekers in onze stad.

Aanpak personen met verward gedrag

In 2016 is het fundament gelegd voor een aanpak voor personen met verward gedrag. De aanpak kreeg al snel een provinciaal karakter, door een nauwe samenwerking met GGD Drenthe, GGz Drenthe, Politie en UMCG Ambulancezorg. Een aanpak met een praktische insteek; we zijn begonnen en hebben gaandeweg het proces verbeterd en aangevuld. De GGD heeft de triage ingericht, samen met de Drentse OGGz meldpunten. GGz Drenthe heeft samen met de gemeenten en zorgverzekeraars een spoedpoli ontwikkeld, waar een eerste beoordeling gedaan kon worden. UMCG Ambulancezorg heeft een psycholance aangeschaft en bemenst, door gebruik te maken van een subsidieregeling. Daarmee was Drenthe de eerste provincie die deze faciliteiten op orde had.

Personen met verward gedrag kregen door deze aanpak sneller hulp. Personen met verward gedrag worden nu niet meer opgehaald in een politieauto en opgehouden in een politiecel. De politie was in de afgelopen jaren minder tijd kwijt aan zorgtaken voor personen met verward gedrag.

In 2017 was alles operationeel en is gekozen om de aanpak onder te brengen bij de Drentse zorgtafel. Toch blijft het in veiligheidsoverleggen een onderwerp op de agenda. In Assen is in 2018 gestart met de pilot Optimaal Leven. Deze aanpak richt zich op inwoners met een ernstig psychiatrische aandoening en levert een bijdrage aan de vroegsignalering van problematiek door verward gedrag.

Wij zijn nauwer gaan samenwerken met zorgpartijen in de stad. We hebben hen actiever betrokken bij leefbaarheidsvraagstukken in de wijk en in het centrum, zoals bijvoorbeeld bij de aanpak van de Gouverneurstuin. Collega's van politie en toezicht hebben trainingen gekregen van GGz Drenthe over hoe om te gaan met personen met verward gedrag.

Veiligheidshuis Drenthe

De naam is het afgelopen jaar veranderd in Zorg- en Veiligheidshuis Drenthe (ZVHD). Dit staat symbool voor de vele veranderingen die zijn doorgevoerd. De casuïstiek heeft niet alleen te maken met veiligheid, maar ook met zorg en justitie. Daarom deed de naam geen recht meer aan de werkelijke situatie. Tevens is de governancestructuur hierop aangepast, waarbij vanuit de gemeenten naast burgemeesters nu ook wethouders sociaal domein hebben plaatsgenomen in de stuurgroep. Sinds 2016 werkt het Zorg- en Veiligheidshuis vanuit één locatie, eerst tijdelijk in Vries, sinds vorig jaar vanuit de locatie van VRD en GGD in Assen. De Veiligheidsregio Drenthe ondersteunt het ZVHD nu op een aantal taken. Het ZVHD werkt nu nauwer samen met de gemeenten. Het ZVHD levert ondersteuning bij veiligheidsvraagstukken in combinatie met complexe casuïstiek. Het Zorg- en Veiligheidshuis bewaakt de uitvoering van de afspraken en forceert vooruitgang als het proces stagneert. Dankzij de netwerksamenwerking worden complexe problemen integraal aangepakt en beter beheersbaar. Daarvoor hebben zij meer regisseurs aangetrokken.

De gemeente Assen werkt naast het ZVHD ook samen met de Dienst Justitiële Inrichtingen en ministerie van Justitie & Veiligheid. De gemeente Assen heeft al jaren een intensieve aanpak voor ex-gedetineerden die terugkeren in de samenleving. Daardoor zijn we ook gevraagd om deel te nemen aan nieuwe projecten, zoals bijvoorbeeld het project Gezinsbenadering. Samen met de Dienst Justitiële Inrichtingen, wijkteams, reclassering en GGz zorgen we ervoor dat gedetineerde vaders en moeders niet terugvallen in crimineel gedrag, maar hun vaderrol al kunnen invullen tijdens de detentie. Op deze manier wordt verder getracht zoveel mogelijk te voorkomen dat kinderen schade ondervinden van het feit dat hun vader in detentie zit.

Samen met het Ministerie van Justitie & Veiligheid werken we aan het project 'Koersen en Kansen'. Het project valt uiteen in een tweetal aspecten: het bij gedetineerden zoveel mogelijk voorkomen dan wel beperken van detentieschade en het voorkomen van recidive. Met dit project zetten wij in op het nadrukkelijk verbinden van de sanctie-uitvoering met zorg en maatschappelijke ondersteuning vanuit het lokaal- en zorgdomein, om detentieschade te voorkomen en om de maatschappelijke kosten zo laag mogelijk te houden.

Ook hebben we samen met justitiële partners en het ZVDH een persoonsgebonden aanpak ontwikkeld voor criminelen en overlastveroorzakers die nog relatief weinig delicten hebben gepleegd. De inzet van de aanpak is om nu gezamenlijk te interveniëren, zodat deze personen niet verder afglijden.

Overlastgevende en criminele jeugdgroepen

De aard en omvang van overlast van de Asser Overlast Groep is afgenomen. Overlastgevende groepen zijn van grote invloed op de beleving van veiligheid. De aanpak van de Asser Overlast Groep bestond uit repressief optreden en door gericht hulpverlening en ondersteuning aan te bieden. Leden van de jeugdgroep hebben het initiatief genomen om in gesprek te komen met gemeente en politie. Er is een aantal gesprekken gevoerd, waarbij een aantal leden gemotiveerd was om te veranderen en niet meer in aanraking komen met de politie. Om de overlast van de groep aan te pakken, is gebruik gemaakt van bestuurlijke maatregelen, zoals samenscholingsverboden en gebiedsontzeggingen. In 2018 waren er nog wel incidenten veroorzaakt door individuen, maar bleek er van een groep geen sprake meer te zijn.

Hinderlijke en overlastgevende gedragingen

De afgelopen jaren hebben wij in het centrum extra capaciteit van politie en handhaving ingezet om overlast van diverse groepen op diverse plekken aan te pakken. Wij hebben met name extra toezicht en handhaving nodig gehad op het Koopmansplein, de Rolderstraat en in de Gouverneurstuin. Daarmee hebben wij ook een signaal afgegeven over hoe wij omgaan met normoverschrijdend gedrag. Daarnaast heeft de politie hun projectmatige acties gehouden in het centrum. De overlast is hardnekkig en om de samenwerking met alle betrokken partijen te verbeteren is in 2019 de stadsmarinier aangesteld. Hij werkt samen met partijen, zoals de politie, maar ook ondernemers, instellingen en bewoners om te komen tot een doelgerichte aanpak. Voor de middellange termijn wordt met ondernemers van de Rolderstraat gekeken naar infrastructurele maatregelen. Naast de acties, blijven we ook zoeken naar nieuwe en innovatieve manieren om de problemen aan te pakken. Het Pop-up politiebureau is daar een goed voorbeeld van.

Ondanks de overlast in het centrum, is er een dalende trend van overlast in het algemeen te zien ten opzichte van vorig jaar. In de aanpak van deze problematiek hebben wij volgens onze vaste beleidslijn samengewerkt met politie, Vaart Welzijn en wanneer van toepassing, de woningcorporatie. De beleidslijn, de Asser aanpak van ernstige overlast, is geactualiseerd. Daarin zijn de nieuwe bevoegdheden van de burgemeester vanuit de Wet aanpak woonoverlast opgenomen. Ook de APV is hierop aangepast. Het is nog niet nodig geweest om de nieuwe bevoegdheden voor de aanpak van woonoverlast in te zetten.

Vluchtelingen en asielzoekers

In het voorjaar van 2017 is het AZC in Assen in gebruik genomen. De komst van vluchtelingen is vrij geruisloos verlopen. De eerste twee jaren waren er ongeveer 500 bewoners. Sinds begin dit jaar zijn er tot 1000 bewoners in het AZC. Uit de bewonersoverleggen komen geen bijzonderheden naar voren. In het AZC vinden uiteraard af en toe incidenten plaats. Het COA speelt hierop in en heeft afspraken gemaakt met de politie.

HOOFDSTUK 2 AANPAK VAN CRIMINALITEIT

Kadernota:

Als we criminaliteit alleen zien als een statistiek, gaan we voorbij aan de impact die criminaliteit heeft op de slachtoffers. Er is bijvoorbeeld een categorie slachtoffers die onder druk of bedreiging gebruikt wordt door criminelen; dat zijn vaak kwetsbare mensen. Zelfs als de impact op de persoonlijke levenssfeer klein is, betekent slachtoffer worden van een misdrijf toch vaak tijd, papierwerk en ergernis. Inwoners, instellingen en bedrijven leiden minder schade als er minder criminaliteit is. Wij gaan daarin slagen als we in Assen elkaar goed informeren en samen blijven werken aan de bestrijding van criminaliteit. Met alle mogelijkheden die we tot onze beschikking hebben, moet dat kunnen.

Korte klapacties

Bij een opvallende toename in een delictsoort, zijn we direct overgegaan tot de uitvoering een vooraf gemaakt plan van aanpak. Wij wilden alertheid bij de potentiële slachtoffers en de meldingsbereidheid verhogen en handreikingen bieden om slachtofferschap te voorkomen. De afgelopen jaren hebben we het instrument een aantal keren inzet. Bijvoorbeeld bij een toename in auto-inbraken, woninginbraken en diefstallen van e-bikes uit schuurtjes.

In 2018 hebben we een nieuwe aanpak gemaakt om op te treden tegen bedelaars. De burgemeester heeft de gebieden waar dit met name plaatsvond aangewezen als gebieden waar het verboden is te bedelen. Vervolgens zijn bedelaars in de betreffende gebieden in eerste instantie gewaarschuwd, maar uiteindelijk ook geverbaliseerd. De namen van de bedelaars zijn doorgegeven aan zorginstellingen, waar een groot deel van de bedelaars onder begeleiding staat. De zorginstellingen waar de bedelaars bekend zijn, zijn gevraagd om een bijdrage te leveren aan de bestrijding van overlast.

Initiatieven van inwoners

Wat begon als een initiatief van inwoners van Marsdijk, is inmiddels uitgerold in alle Asser wijken: *Assen Alert!*. De organisatie en de deelnemers willen door digitale buurtpreventie hun wijken veiliger maken. Zij maken daarbij gebruik van sociale media, zoals WhatsApp en Facebook en een website. Het doel van de WhatsApp buurtgroepen is de mogelijkheid van het direct plaatsen van berichten van buurtbewoners wanneer er verdacht gedrag te zien is of dat er een dader op heterdaad wordt betrapt op een strafbaar feit. Zo zijn alle buurtbewoners direct op de hoogte. Ook andersom wordt er soms door de politie gevraagd om melding(en) te plaatsen in WhatsApp groep(en). Dit zal alleen gebeuren bij spoedmeldingen waarbij de hulp van bewoners nodig is. Het gaat hier dan bijvoorbeeld om dringende zaken, vermissingen of calamiteiten.

Veiligheid en innovatie

Tijdens een bezoek aan Nottinghamshire Police hebben wij het gebruik van bodycams, op het lichaam gedragen camera's, gezien. De resultaten in het Verenigd Koninkrijk zijn positief: minder geweld tegen politieambtenaren. Wij hebben als één van de eerste gemeenten de politie uitgerust met bodycams voor de horecanachten en bij evenementen. De gemeente Assen heeft deelgenomen aan het platform van steden die hiermee experimenteerden. Op 31 december 2016 werd de politie in Assen uitgerust met bodycams. Inmiddels is onze pilot gestopt, omdat de politie nu landelijk de bodycams heeft ingevoerd. In 2019 zijn ook onze toezichthouders uitgerust met bodycams. De bevindingen van politie en toezichthouders zijn eensluidend; er is een merkbaar verschil in de bejegening richting de agent of toezichthouder.

Om nog een impuls te geven aan het veilig uitgaan, was de Brinkstraat toegevoegd aan de pilot voor het elektronisch afsluiten van de Brink. Door de Brink daarmee tijdens de horeca-uren verkeersvrij te maken, kwam dat de overzichtelijkheid en de verkeersveiligheid ten goede.

Wij ondersteunen de politie bij hun inventarisatie van private camera's. We hebben op verschillende manieren aandacht gevraagd voor het project project Camera in beeld. Veel ondernemers gebruiken camera's voor het beveiligen van hun panden en goederen. De politie kan gebruik maken van deze beelden. Om te weten waar deze particuliere camera's hangen, is de politie een database aan het aanleggen.

Drugscriminaliteit

De gemeenteraad heeft in 2017 het Drugsbeleid vastgesteld en daarmee is het handhavingsbeleid aangescherpt. Het jaar daarvoor is in Noord-Nederland een nieuwe hennepconvenant getekend. Er bestond namelijk al langere tijd de wens om voor de aanpak van hennepteelt, basisafspraken met betrekking tot informatie-uitwisseling te maken voor de hele (politie) regio. Dit is een intensief traject geweest met alle gemeenten in Noord Nederland, politie, OM, wooncorporaties, energiebedrijven/netwerkbeheerders en uitkeringsinstanties. Ook op het niveau van het basisteam Noord Drenthe werken we samen in de aanpak van drugscriminaliteit. De afgelopen jaren is veel ingezet op de aanpak van drugscriminaliteit. Hierbij is tevens een communicatiestrategie opgezet. Na het sluiten van een pand na een drugsvondst worden direct omwonenden geïnformeerd met een brief en gewezen op meldingsmogelijkheden. Ook gaat er een persbericht uit. Dit alles heeft geresulteerd in een toename van het aantal opgerolde en gesloten drugspanden. In 2019 zullen naar verwachting tussen de 15 en 20 panden gesloten worden.

Wijk-BOA

De gemeente en politie trekken in de afgelopen jaren steeds meer samen op. De wijkagent trekt nu samen met de wijk-BOA op. De wijk-BOA is een eerste aanspreekpunt voor de inwoners, instellingen en politie bij veiligheidsvraagstukken. De wijk-BOA maakt ook onderdeel uit van het buurtteam.

HOOFDSTUK 3 REGIONALE EN LANDELIJKE THEMA'S

Extremisme en radicalisering

In 2016 hebben wij in samenwerking met de politie en het NCTV een beschrijving gemaakt voor onze aanpak van radicalisering. Wij hebben in de aanpak aandacht voor trends en ontwikkelingen. Onderwerpen waar we extra aandacht hebben besteed zijn polarisatie, links-, rechts- en dierenactivisme.

Wij onderhouden zowel bestuurlijk als ambtelijk contact met moskeeën, scholen en andere instellingen om ervoor te zorgen dat we weten wat er op dit gebied speelt binnen de samenleving. De rode draad tijdens deze bezoeken was de dialoog en elkaar weten te vinden als er spanningen zijn. Terroristische aanslagen laten ook de Asser gemeenschappen niet onberoerd. Er is bezorgdheid, maar geen angst voor represailles of lokale escalatie.

Tijdens de TT hebben we een aantal zichtbare maatregelen genomen, om onder andere inrijden op grote publieksmenigten te voorkomen. Wij hebben met Nottinghamshire Police hiervoor een plan gemaakt. In het Verenigd Koninkrijk hebben ze op basis van hun ervaringen met aanslagen inzichten verkregen. Die hebben ze met ons gedeeld.

In 2018 hebben wij in Assen een convenant getekend, op basis waarvan wij informatie tussen onder andere gemeente, politie en OM kunnen uitwisselen over radicalisering en extremisme. Wij bespreken zaken in een zogenaamde casustafel. Één van de belangrijkste taken is het veredelen van informatie. Sommige signalen van radicalisering zijn niet duidelijk of zijn afkomstig van één bron. Door gemeente en politie informatie te combineren is al snel duidelijk of er meer aan de hand is.

Wij willen voorkomen dat Assenaren radicaliseren of dat Assen door een radicale organisatie gebruikt wordt als uitvalsbasis. Daarom hebben wij onder andere 'medewerkers van de gemeente, WPDA en Vaart Welzijn een training aangeboden om signalen van radicalisering snel te herkennen. In 2019 zijn wij samen met de NCTV, Stichting School & Veiligheid en lokale partners, zoals politie, ZVHD en het OM een pilot opgestart om eerstelijns professionals binnen het onderwijs (voortgezet onderwijs en MBO) te trainen op het herkennen van signalen radicalisering en polarisatie.

Woninginbraak

De aanpak van woninginbraken is en blijft een prioriteit van de politie. De afgelopen jaren is het aantal woninginbraken gedaald in Assen. De politie heeft ons gevraagd om het Digitaal Opkoopregister (DOR) in te voeren. Dat hebben wij gedaan en wij hebben samen met de politie afspraken gemaakt over te bezoeken bedrijven en de te houden controles. Opkopers, zoals fietsenhandelaren, telefoonwinkels en juweliers hebben een voorlichtingsbijeenkomst gehad en het wordt ook door de branche als positief ervaren. Sinds de invoering van de DOR al diverse gestolen spullen geïdentificeerd en in een aantal gevallen zijn op basis van de gegevens daders van woninginbraken aanhouden.

Mensenhandel

In Drenthe trekken wij gezamenlijk op in de aanpak van mensenhandel. Deze gezamenlijke aanpak wordt gecoördineerd en uitgevoerd door een ketenregisseur en een zorgcoördinator. De ketenregisseur richt zich voornamelijk op de aanpak van daders van mensenhandel en de zorgcoördinator ondersteunt slachtoffers bij het vinden van passende zorg. In 2019 zijn medewerkers van de gemeente en Vaart Welzijn getraind op het herkennen van signalen mensenhandel. Op Noord-Nederlands niveau werken wij ook samen op de aanpak van mensenhandel.

Aanpak ondermijnende criminaliteit

Assen is de eerste gemeente in Drenthe waarvoor een lokaal ondermijningsbeeld is gemaakt. Door informatie van verschillende diensten naast elkaar te leggen, maken wij inzichtelijk waar en op welke wijze de georganiseerde criminaliteit in Assen actief is. Wij hebben op basis van het ondermijningsbeeld van Assen een aanpak gemaakt. Daarbij hebben wij een aantal signalen direct doorgegeven aan partners om op te pakken. Hierbij ging het niet direct om ondermijnende criminaliteit, maar om fraude of reguliere criminaliteit. De overige zaken hebben wij voorgelegd aan de lokale driehoek, om te prioriteren.

Tevens zijn afspraken gemaakt met team Handhaving om intensiever samen te werken op dit thema. Binnen dit team werkt een BOA die zich specialiseert in casuïstiek die gerelateerd is aan ondermijnende criminaliteit.

Op basis van het ondermijningsbeeld en nieuwe landelijke ontwikkelingen heeft de raad de APV aangepast, zodat effectiever opgetreden kan worden tegen ondermijnende criminaliteit. De aanpak van ondermijning is ook verwerkt in het drugsbeleid. Door de beleidsregels rond de BIBOB aan te passen, wordt het mogelijk om bij meerdere vergunningen, aanbestedingen en vastgoedtransacties onderzoek te doen naar mogelijke banden met criminaliteit. Voor criminelen wordt zo een drempel opgeworpen om vergunningen te krijgen en te misbruiken. De mogelijkheden uit de Wet Bibob zijn meermalen ingezet.

In 2017 hebben wij onze medewerkers getraind in het herkennen van signalen van ondermijning. Na deze interne bewustwording, hebben wij in 2019 ook ondernemers bewuster gemaakt van hun soms onbewuste, faciliterende rol in ondermijnende criminaliteit. Dit was in samenwerking met onze collega's van economische zaken, Ondernemend Assen, het Centrum voor Criminaliteitsbestrijding, Platform Veilig Ondernemen en Veiligheid (het CCV) en de politie.

Prostitutiebeleid

In 2019 hebben wij ons prostitutiebeleid aangepast. We hadden beleid nodig om effectiever te handhaven tegen illegale en niet vergunde situaties. Het doel van een geactualiseerd beleid is om de positie van de sekswerker te versterken, meer zicht te krijgen op de branche en het tegengaan van misstanden. Dit beleid is ontwikkeld in de wetenschap dat het nieuwe beleid van de rijksoverheid lang op zich laat wachten. Er is een sterke connectie gelegd tussen veiligheid en hulpverlening. Contact is het sleutelwoord van het beleid. We hebben hierin de keuze gemaakt om niet alleen vanuit regelgeving en repressie op te treden, maar het contact met de sekswerkers als uitgangspunt te nemen. Assen is hierin uniek en dat valt op. We worden regelmatig bevraagd door media, gemeenten en ministeries. Mede daardoor was een subsidieaanvraag voor prostitutie maatschappelijk werk en uitstapprogramma's succesvol. Met behulp van deze subsidie kunnen wij de ondersteuning voor sekswerkers tot 2021 financieren.